

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LABOD TOVARNE OBLAČIL NOVO MESTO

ob dnevu samouprav- ljalcev

Z uvedbo delavskega samoupravljanja v naši družbi — 27. junija 1950 smo sprejeli zakon o samoupravljanju — smo začeli novo revolucionarno obdobje našega družbenega razvoja, katerega cilj je nadaljnje osvobodjanje človeka in njegova humanizacija. Uresničitev te zgodovinske naloge pa je dolgoročen proces, zato bi bilo odveč govoriti tako, kot se je večkrat v zadnjem času razmišljalo: češ da je samoupravljanje v krizi. Samoupravljanje je proces, ki nosi v sebi tako subjektivne kot objektivne sile. Te pa so v združenem delu, kjer si delavci prizadevamo uresničiti to nalogo ob dejstvu, da nam nihče drug ne more zagotoviti popolne svobode kot le mi sami, ter da to lahko dosežemo le s skupnimi močmi in solidarno.

Graditev sistema socialističnega samoupravljanja teče tako na gospodarskem kot političnem in idejnem področju; vse to zahteva organizirane zavestne družbene sile. Te se morajo stalno usposablјati za svojo revolucionarno vlogo. „Graditev samoupravnega socializma je iskanje novega brez zgleda, deformacije v njegovem razvoju pa so s tem skoraj neizbežne, kot notranja dialektika razvoja, spopad med preteklostjo in prihodnostjo vpliv malo razvitih materialnih in subjektivnih proizvodnih sil, pot podiranja starega in graditev novega, kar pa se dogaja hkrati na istem prostoru in v istih ljudeh,“ je zapisal prof. Drago Gorušič. In ta proces samoupravnega socializma vključuje številne

elemente, od samoupravnega odločanja, enakopravnosti pri uresničevanju samoupravnih pravic, solidarnosti, odgovornosti, socialistične morale do številnih drugih načel, med katerimi pa je gotovo najpomembnejše načelo, da je človek najvišja vrednota socialistične samoupravne družbe, cilj vseh njenih samoupravnih akcij.

Da pa bi se samoupravljanje kot proces emancipacije človeka uspešno razvijalo, je poleg drugih pogojev nujno zagotoviti ustrezen sistem samoupravnega informiranja. Nosilci tega pa so delavci sami. Samoupravno informiranje je dejavnik, ki delavcem omogoča, da lažje izpolnjujejo naloge, omogoča jim ustvarjalno pobudo in akcijo za doseg skupnih ciljev, prispeva pa tudi k povečani stopnji organiziranosti. Poleg celovitega in jasnega informiranja o rezultatih dela in o morebitnih problemih pa razvija tudi medčloveške odnose in s tem pospešuje humanizacijo delovnega okolja in vseh drugih področij družbenega življenja. Torej v današnjem trenutku samoupravno informiranje družbena potreba in eden ključnih elementov samoupravljanja.

Če se sedaj ozremo po naših Labodovih izkušnjah s tega področja, lahko rečemo, da imamo veliko informacij; že pred leti smo začutili neprecenljivo vlogo obveščanja in se odločili za tribunski fond ur, da bi s tem omogočili dobro delo v delegatskem sistemu, kvaliteten pretok informacij v raznih oblikah — od ustnih v sindikalnih skupinah in zborih do pisanih v našem glasilu in biltenih. Toda kljub doseženi se da še veliko storiti, zato še ne smemo biti zadovoljni. To našo osnovno pravico in dolžnost — biti obveščen in podati informacijo — moramo še bolj vpeti v vse naša delovna okolja in na ravni delovne organizacije. Ob zadovoljivi kvantiteti moramo sedaj doseči kvalitetne pre-

mike na področju obveščanja.

Sicer pa — kot že rečeno — je to le eden od vidikov samoupravljanja. Vso pozornost velja posvetiti prav vsem sestavnim vsebinam našega socialističnega samoupravljanja. Razvijati te pomeni tudi dograjevati nas same. Kot samoupravna socialistična družba smo dolžni dvigovati naše medčloveške odnose in jih bogatiti z novimi humanimi vsebinami ter skrbno razvijati novo etiko v skladu z našimi prizadevanji po osvoboditvi človeka, kot je dejal Tito.

razmišljanje ob rezultatih poslovanja

Da bi v Labodu pred odhodom na dopuste oziroma v času, namenjenem za razprave o polletnem gospodarjenju, še lahko pregledali naše rezultate in se vsebinsko poglobili vanje, ter se tako pripravili na še večje borbo v drugem polletju, so bili že v sredini junija pripravljeni kazalci za pet mesecev letošnjega leta. Na podlagi teh je poslovni odbor 21. junija ocenil gospodarjenje v letošnjih petih mesecih. Hkrati je priporočil delavskim svetom v tozidih, da rezultat analizirajo in se kar najbolj pripravijo na razprave ob periodičnem obračunu za prvo polletje.

Podatki, ki so jih imeli na razpolago člani poslovnega odbora, so do podrobnosti zajemali poslovanje v prvih petih mesecih letos, zato tudi ocena poslovanja za prvih šest

mesecev letošnjega leta ni bila težka. Delavski svet tozdog imajo na razpolago dovolj kvalitetnega gradiva, da bodo še pred nastopom letnih dopustov speljali poglobljene razprave o poslovanju. V razpravah bodo prav gotovo v ospredju tudi vprašanja, kako je z realizacijo zastavljenih ciljev srednjeročnega programa, predvsem pri uvajanju novega programa ženskih kril. Poslovni odbor je ocenil, da so priprave in akcije v teku in izrazil optimizem, da bo ta stekel že po dopustih.

V razpravah bo potrebno oceniti kakšen vpliv imajo izpolnjevanje planskih obveznosti, kvaliteta dela, realna bolniška, pričakovana storilnost in podobne postavke na vsa dohodkovna dogajanja v tozdu. Podatek, da smo zastavljeni plan v lastni proizvodnji v petih mesecih letos v kumulativni izvršili 99,9 odstotno zbuja vtis, da se vseh teh dejavnikov vse bolj zavedamo.

Iz ocene poslovanja navajamo nekaj najzanimivejših podatkov:

1. Zaposlovanje delavcev v Labodu se giblje v planskih okvirih. Konec maja je bilo v naši delovni organizaciji zaposlenih 1936 delavcev, kar je 1,9 odstotka nad planiranim.

2. Fizični obseg proizvodnje, izražen v fakturiranih minutah, je bil v petih mesecih dosežen 99,9 odstotno. V kooperaciji je bilo izvršenih 5.300 000 minut ali 130 odstotkov letnega plana. Primerjava fakturiranih minut v lastni proizvodnji, izvršenih v petih mesecih letošnjega leta, je v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta za 4 odstotke višja.

3. Doseganje normativov je na ravni delovne organizacije v letošnjih petih mesecih 105,1 odstotno, kar je za 2,4 odstotke nad lanskim povprečjem.

4. Prodaja na domačem trgu je realizirana v kumulativni z 89 starimi milijardami ali 33 odstotkov nad planirano. Realiziranega pa je 91 odstotno

(Nadaljevanje na 2. str.)

(Nadaljevanje s 1. str.)

na domačem trgu in le 9 odstotkov v izvozu. Za letošnjih pet mesecev je namreč značilno, da je izvoz pod planom in sicer zaradi zamikov pri dobavi surovin in ne zaradi odstopanja od planov.

5. Ocenjujemo, da bomo v šestih mesecih dosegli 106 starih milijard celotnega prihodka, 47,9 milijard dohodka in 36,1 milijard čistega dohodka. Taki rezultati pa nam omogočajo, da delavci po tozkih in v DSSS namenimo za osebne dohodke še 50 odstotkov povprečno izplačanega osebnega dohodka v petih mesecih in da vključno z mesecem junijem povišamo vrednost točke za 15 odstotkov.

Delitve čistega dohodka na sklade in na osebne dohodke bo v razmerju 41 — 59.

6. Kvalitativni kazalci rezultatov dela in poslovanja bodo po naši oceni v prvem polletju naslednji:

c) proizvodnost dela (fakturirana minuta na delavca) indeks 102,

b) gospodarnost (celotni prihodek proti porabljenim sredstvom) — 101,7,

c) donosnost uporabljenih poslovnih sredstev (dohodek povprečno uporabljenih poslovnih sredstev) — 108,2,

d) delež doseženega konvertibilnega deviznega priliva — indeks 7,8

in odstotek izpolnjenega plana do Siseota — 75,7 (vzroke pa smo že obrazložili pri izvozu).

Poslovni odbor je ob ocenjevanju rezultatov poslovanja pozval vse delavce naše delovne organizacije v borbo za preoračitev planskih obveznosti, saj je to lahko naš edini in hkrati največji prispevek k stabilizaciji.

Člani poslovnega odbora so ocenili, da imamo na nekaterih področjih še rezerve, od

varčevanja pri pomožnem materialu v proizvodnji (sukanci, gumbi itd.) pa do še bolj racionalnega izkoristka delovnega časa. To bomo dosegli s tem, da vse dejavnosti ki ne sodijo ali pa niso povezane z rednim delom, dosledno pomaknemo v prosti čas. Tudi kvaliteti proizvodov, ki po oceni poslovnega odbora rahlo stagnira, moramo posvetiti več pozornosti. Še bolj moramo speljati organizacijo dela od priprave dela v tozdu Commerce pa do proizvodnje in zagotoviti čim krajši cikel proizvodnje ob spoštovanju planskih rokov. Pa še bi lahko našli področja in poti, kjer bomo morali biti še doslednejši.

posvet ob jubileju

Ob 30-letnici društva inženirjev in tehnikov tekstilne industrije Slovenije je bila osrednja slovesnost v Mariboru. Ob tej priložnosti je bil organiziran posvet z aktualnimi temami našega gospodarskega trenutka in mestu tekstilne industrije v njem.

Tako je direktor Jugotekstila, dr. Hrastel, orisal odnose

jugoslovanske tekstilne industrije z Evropsko gospodarsko skupnostjo in opozoril na to, da še vedno ne izkoristimo vseh možnosti sporazuma, ker smo predvsem osredotočeni na peščico držav članic EGS.

Pomočnik guvernerja Narodne banke Slovenije pa je nakazal probleme okoli zadolženosti države in težave ob odplačevanju tujih posojil. Ob tem je dejal, da je tekstilna industrija tista, ki se je znala pogovoriti znotraj svojih okvirov in rešila devizno financiranje tudi znotraj svoje reproverige in da uspešno pokriva svoj uvoz z izvozom. Opozoril pa je tudi na dokaj nefleksibilen sistem, ki nam še vedno ne pusti izkoristiti nekaterih možnosti, ki jih ponujajo tuje banke za razvoj, ter opozoril na težave okoli uvoza bombaža, ki so tekstilcem še kako znane.

Tretja tema posveta je bila vezana na stroko samo, in sicer na uvajanje novih proizvodov. To področje kaže na premajhno inventivno dejavnost in na sistem, ki še vedno ne stimulira dovolj te dejavnosti. Vendarle pa je razveseljav podatek, da je precejšen odstotek raziskovalcev z našega področja in da je številka — glede na število zaposlenih v tekstilni dejavnosti — zadovoljiva. Manj razveseljav je podatek, da je kar 90 odstotkov teh izven gospodarstva. To razmerje bo nujno uskladiti na stopnjo, da bo vsaj polovica strokovnjakov — raziskovalcev delovala

znotraj gospodarstva, kot je to v razvitih deželah.

V razpravi so prisotni načelniki vprašanja pokrivanja z devizami v lastni verigi ter pereče vprašanje uvoza bombaža. Zaradi togosti in nesposobnosti dogovarjanj bomo uspeli v Jugoslaviji dobiti 40.000 ton bombaža namesto preteklega decembra šele prihodnji mesec. Pri tem pa je bombaža za 8000 ton manj, kar gre na račun podražitev; ostaja bojazen, da tudi te količine ne bodo pravi čas prišle do predelovalcev.

Aktualno in živo so posegale delegacije v razpravo. Povejmo še, da je bila udeležba na posvetu in slovesnosti precejšnja, saj je bilo prek 270 udeležencev, članov delegacij iz vseh regij. Posvet je bil zelo dobro pripravljen in je osvetlil dejansko stanje in znotraj tega našo branžo, ki z delavnostjo dosega lepe rezultate.

J. TEKSTOR
TOZD LOČNA

Pred osrednjo slovesnostjo DITTS so se srečali člani društva iz Novoteksa in novomeškega dela Laboda.

IZGUBLJENE URE NA RAVNI DELOVNE ORGA- NIZACIJE V MAJU ME- SECU POD PLANIRANI- MI 12 ODSOTKI

LOČNA	15,0%
LIBNA	11,6%
DELTA	10,0%
TIP—TOP	7,3%
TEMENICA	9,6%
ZALA	10,7%
COMMERCE	4,9%
DSSS	8,1%
LABOD	10,2%

komu in kdaj zajamčeni osebni dohodek?

Zakon o zajamčenem osebnem dohodku določa najnižji osebni dohodek, ki ga mora delavec prejeti na mesec. Vendar pa delavcu zajamčeni osebni dohodek ne pripada avtomatično, temveč mora izpolnjevati določene pogoje, npr. poln delovni čas in izpolnjevanje delovnih obveznosti. To pa pomeni, da v vseh primerih, ko delavec ne izvršuje delovnega programa, ko ne dosega normativov količine ali kvalitete in ne dela poln delovni čas, lahko dobi manjši osebni dohodek od zajamčenega. Tako zakon.

Zajamčeni osebni dohodek pa je področje, s katerim se srečujemo tudi v naši delovni organizaciji. Poleg pogojev, ki jih navaja zakon kot pravico do izplačila zajamčenega osebnega dohodka, je naše stališče naslednje:

Delavec je dolžan tozdu vrniti razliko, ki mu jo je ta izplačal do zajamčenega osebnega dohodka ob poračunih na osnovi doseženih rezultatov poslovanja, oziroma ko delavec dosega boljše rezultate dela. Kako pa ta stališča realizirajo po naših tozdih?

Tozd Delta (naj začnemo po abeceni redu) ne izplačuje zajamčenih osebnih dohodkov. Lani so se delavci na zboru odločili za tak pristop, podprle pa so jih tudi družbenopolitične organizacije v tozdu in občinski sindikalni svet. Ker je Delta v zadnjih letih močno večala število zaposlenih, je bilo med njimi veliko mladih delavk, ki niso dosegle pričakovanih delovnih rezultatov. Z zagotovitvijo zajamčenega osebnega dohodka pa so dobivale OD, ki je bil skoraj enak OD delavcev, ki so se skozi ves mesec najbolj trudili za dosego norme, imeli resnejši odnos do dela in podobno.

Čeprav so v Delti redno poračunavali razliko, so menili, da izplačevanje ZOD ni stimulatívno, zato so se delavke

same odločile za korak, ki je bil v veliki večini tudi sprejet. Sicer pa v tozdu pozorno spremljajo rezultate dela in skušajo po različnih linijah vplivati na boljše delo tistih, ki prejemajo nizke osebne dohodke.

Tozd Libna je do letošnjega aprila izplačeval razliko do zajamčenega osebnega dohodka približno dvajsetim delavcem, razlika se je gibala do 3.000 din bruto. Razliko mesečno obračunavajo, sprotno pa beležijo možnost vračanja. Med delavkami, ki so jim morali izplačevati razliko do zajamčenega osebnega dohodka, so v veliki večini mlade osebe.

Tozd Ločna ima mesečno povprečno sedem delavk, ki jim izplačuje razliko do zajamčenega osebnega dohodka; razlika se giblje od 200 pa do 4000 din bruto. Razliko izplačujejo mesečno, poračunavajo pa tromesečno. Med delavkami, ki ne dosegaajo zajamčenega OD, so več ali manj iste osebe. V večini so to mlade delavke, nekaj pa je tudi takih, ki so v tozdu tri leta, pa še ne dosegaajo primernih rezultatov.

V **tozdu Temenica** nimajo potreb po izplačevanju zajamčenih osebnih dohodkov, ker takih primerov nimajo. Sprotno spremljajo delovne dosežke, reagirajo na odstopanja ter omogočajo premike delavcem, ki na določenih delih in nalogah ne dosegaajo pričakovanih rezultatov. Seveda pa moramo ob tem vedeti, da Temenica v zadnjem času skoraj ni zaposlovala novih delavcev, da je kolektiv sorazmerno majhen in po delovni dobi že vpeljan.

Tozd Tip-Top ima mesečno povprečno sedem delavk, ki jim morajo izplačevati razliko. Med temi je večina mladih ter nekaj starejših delavk, ki konstantno ne dosegaajo pričakovanih rezultatov. V doplačilih je v nekaterih primerih skoraj polovica celotnega zneska, kar seveda tozd zelo bremeni.

Tozd Zala je imela v prvem polletju šest primerov doplačila razlike do zajamčenega OD, zneski pa so bili, z razliko enega, manjši.

Veliko razmišljanj nam ponuja tema zajamčenih osebnih dohodkov. Če gre pri tem za nedelo in za nepravilen odnos, ta vsekakor ne more biti opravičljiv, saj lenobe ne gre podpirati, če na drugi strani delavec dosega normalne delovne rezultate in vendar ne doseže kaj dosti več od zajamčenega OD. Da v naši delovni organizaciji mlada delavka, ki še nima do-

datkov iz naslova minulega dela, s 317 točkami doseže zajamčeni osebni dohodek, mora doseči 100% normo in kvaliteto, ob tem pa mora biti tudi plan tozda izpolnjen 100%. Pri tem je mišljen zajamčeni osebni dohodek v višini 7.039 dinarjev. Za koliko pa se bo povečalo število delavcev, ki ga ne bodo dosegli kljub izpolnjevanju delovnih obveznosti v drugem polletju, ko bo povečan na 8.420 din, si lahko sami mislimo. Pri vsem tem pa le ne smemo pozabiti, da je mesečni OD le akontacija in da se slika bistveno spremeni s poračunom.

Vendar pa zajamečni osebni dohodki niso eno tistih vprašanj, pri katerih je bistveno ugotavljanje števila primerov in predpisovanje postopkov za ugotavljanje pravic do razlike; pomembnejša je obveza tozdov, da store vse, da bi delavec bil sposoben doseči rezultate, ki bi mu zagotovili ustrezen osebni dohodek. To pa zahteva spremljanje delavca, organiziranje dela tako, da ga lahko premestimo, ponudimo možnosti za dodatno izobraževanje... skratka, omogočimo mu, da se usposobi za doseganje primernih delovnih rezultatov.

Torej se OZD in njeni organi upravljanja oziroma poslovodni organi ne smejo zadovoljevati z nizko produktivnostjo in nizkimi osebnimi dohodki, ampak se morajo skupno z vsemi delavci boriti, da ne bomo imeli primerov, da delavci ne izpolnjujejo svoje delovne obveznosti. To pomeni, da morajo biti delovni programi in normativi realni, cena izdelkov pa takšna, da zagotavlja pri izpolnjevanju delovnih obveznosti primeren osebni dohodek tudi za enostavno delo.

več pozornosti kadrovskemu področju

Po 7. seji CK ZKS,

na kateri so govorili o kadrovski politiki v naši republiki, so bila tudi delovna okolja zadolžena, da pretehtajo to področje in sprejmejo sklepe glede razvijanja kadrovskih vprašanj.

Tako smo se tudi v Labodu temeljito lotili ocene kadrovske zasedenosti in razvoja, kar so pretehtale vse temeljne organizacije, o tem pa bo tekla tudi beseda na konferenci sindikata Laboda.

Gradivo je zaobjelo potrebe in dejansko kadrovske zasedbo, vzgojno-izobraževalne programe, raziskovalno delo, delovanje delegatskega sistema, vprašanja štipendiranja... skratka, pripravljeno je bilo zelo obsežno gradivo, ki nudi precej razmišljanj in dela za naprej.

Kadrovska vprašanja bomo morali reševati intenzivneje in bolj strokovno. Tozdi pripravljajo rebalanse kadrovskih planov, to področje pa bo tudi v planih za naslednje srednjeročno obdobje moralo najti tehtnejše mesto. V sklopu tega bomo morali več pozornosti posvetiti tudi izobraževanju ob delu, saj se v celoti zavedamo, da je le v znanju svetlejša prihodnost. Tudi premiki v štipendijski politiki so že na obzorju, predvsem v smeri štipendiranja za naše osnovne poklice. Ob tem pa velja poudariti, da imajo v tozdi čas za podelitev štipendij iz naknadnega razpisa do 15. septembra.

Med najbolj perečimi tozdi na področju kadrov je vsekakor Temenica. Razveseljiva pa je novica, da bo že po dopustu kadrovska zasedba precej ugodnejša, saj se bosta v tem delovnem okolju zaposlila dva strokovnjaka, prizadevanja pa rojevajo ugodne rezultate tudi v Libni, kjer so po zaslugi pravilne štipendijske politike že zaposlili nekaj strokovnjakov, svojih štipendistov.

Skratka, živo in zahtevno kadrovske področje dobiva vse pravičnejše mesto in usrezen poudarek.

letošnji najboljši samouprav- ljalci

MARIJA POJE — TOZD TIP—TOP

Marija Poje je bila rojena 1937, od leta 1958 pa je zaposlena v kolektivu tozda Tip-top na delih in nalogah industrijske šivilje. Ob njenih številnih družbenopolitičnih dejavnostih velja poudariti dosežke na področju gasilstva, kjer si je pridobila tudi naziv višjega častnika operativne smeri. Svoje bogate izkušnje pospeduje mlajšim, saj se posveča izobraževanju mladih gasilk v tozdu in izven. V tozdu se je z delom v organih upravljanja zavzemala za razvoj

Marija Poje — tozda Tip—top

samoupravljanja, za dobre medsebojne odnose in tovarštvo. Ob vsem tem pa je tova. Poje tudi dobra in prizadevna delavka, saj že vrsto let opravlja zahtevne proizvodne naloge. Pri delu je zelo uspešna, presega normo, s tem pa prispeva k dosegu svojega plana, plana brigade in tozda. Glede na kvalitete, ki jih neprestano izkazuje pri svojem osnovnem delu in na družbenopolitičnem področju, pa doslednost in tovarštvo jo je njeno delovno okolje soglasno imenovalo za najboljšo samoupravljalco.

MARICA DEBELJAK — TOZD LIBNA

Marica Debeljak je bila rojena 1955, v Libni pa je zaposlena od leta 1972. Je kva-

lificirana šivilja, sicer pa aktivna družbenopolitična delavka v temeljni organizaciji in krajevni skupnosti. V Libni je opravljala že številne funkcije, od organov upravljanja do

Mirica Debeljak — tozda Libna.

sindikalnega dela, deluje v sklopu SLO, aktivna je v občinskem merilu, ob vsem tem pa najde čas tudi za kulturno in športno delovanje, saj je bila članica pevskega zbora, je dobra recitatorica, dolgoletna članica rokometne ekipe... „Priznanje najboljših delavke-samoupravljalke me preseneča, hkrati pa mi tako visoko priznanje pomeni veliko, me obvezuje za še aktivnejše delo v Labodovih delovnih okoljih in širše. Dela in naloge KV šivilje na Addidasovem programu z veseljem opravljam, čeprav so zahtevne. Večinoma delamo za izvoz, zato so tudi naši rezultati kvalitetni in zahtevam primerni. Menim pa, da bi morali biti naši osebni dohodki glede na vloženo delo boljši. Povem naj še, da sem mati dveh otrok in da po svojih najboljših močeh skušam opravljati obveznosti doma in na delu kar najbolje. Z dobro voljo in razumevanjem se veliko zmore, zato mi uspeva aktivno sodelovati na družbenopolitičnem, kulturnem in športnem področju. Priznanje me obvezuje za še boljše delo za naprej.“

SLAVKO ŽUNKOVIČ — TOZD DELTA

Slavko Žunkovič je v Delti zaposlen od leta 1963. Je vodja skladiščne in transportne službe, v sklopu njegovih obveznosti pa je tudi skrb za izvoz. Sicer pa je tova. Žunkovič aktiven na številnih področjih, že večkrat je deloval v raznih organih upravljanja, je član različnih komisij, vodi gasilsko dejavnost v Delti, kultura je tudi njegova ljubezen... Z veseljem dela, saj je prepričan, da smo s skupnimi močmi v

Labodu že veliko dosegli in da smo na pravi poti. „Samoupravljanje zahteva visoko stopnjo zavesti. V dograjevanju nas samih pa smo često nestrpni,“ pravi tova. Žunkovič. „Sam sem vedno skušal delovati v dobro kolektiva, tako cilje sem vedno zagovarjal. Včasih sem naletel na kritiko, često sem tudi jaz pokritiziral določena ravnanja... Mislim pa, da je kritika v pravem času in na pravem mestu zdrava. Če gre za nas vse, v prid kolektiva, jo moramo znati sprejeti in jo moramo tudi izreči. Tako vidim pred seboj še veliko nalog pri krepitvi samoupravnih odnosov, dosegli jih bomo le skupno. Velike samoupravne pridobitve moramo znati prenesti in uveljaviti tudi v okoljih, kjer živimo, ne le na delovnem mestu. Kot delavci in kot krajanji se moramo zavedati skupnih nalog, le ta-

Slavko Žunkovič iz Delte.

ko bomo lahko rekli, da dograjujemo naš edinstveni samoupravni sistem.“ Tova. Žunkovič vidi pri svojem delovanju vso širino možnosti in nalog za delavca samoupravljalca. Z vsem srcem se bori za vse najsvetlejšje in najvedrejšje človeka, to pa je, skatka, za krepitev samoupravnih odnosov.

IVANKA ŠAVRIČ TOZDTEMENICA

Ivanka Šavrič je bila rojena leta 1943, v Labodu pa ji teče 21. leto dela. Je zelo prizadevna in uspešna delavka. Sodelovala je v vseh organih upravljanja in v družbenopolitičnih organizacijah, vedno je prevzemala odgovorne naloge. Svoje delo in družbenopolitične zadolžitve jemlje najresnejše, je dosledna, tovarška in odkritosrčna pa je tudi do svojih sodelavk. Vedno je imela razumevanje za delo, znala je prisluhniti potrebam. S svojim zgledom je pritegnila k podaljšanemu delu ali doda-

Ivanka Šavrič — tozda Temenica

tnim nalogam tudi sodelavke, tako pa je njeno delo tudi v organih upravljanja.

O priznanju je dejala, da ga je vesela in ponosna nanj. Ob tem pa se ji odpira vprašanje, ali je že vse dala od sebe, ali je storila dovolj. Zase vendarle trdi, da se bo v bodoče še bolj prizadevala, še bolj spodbujala samoupravno in odgovorno obnašanje, ter da bo po svojih močeh gradila delovne in tovaršne odnose.

SLAVICA POGRAJC — TOZD LOČNA

Slavica Pograjc je šivilja v tozdu Ločna. Rojena je bila 23. junija 1954, v Labodu pa je že 14. leto.

V svojem delovnem okolju se je uveljavila kot pridna delavka in zelo odkrita sodelavka. To pa so lastnosti, s katerimi si je pridobivala zaupanje, z njim pa številne zadolžitve in funkcije. Vse je opravljala prizadevno in z mislijo na cilje, vezane na celotno delovno okolje. Dosega oziroma presega normo, saj je njen povprečen rezultat 130 odst. osebne norme. Pri tem velja poudariti, da svoje delo opravlja kar najbolj kvalitetno. Priznanje, ki so ji ga izkazale sodelavke s tem, da

Slavica Pograjc — tozda Ločna

so jo predlagale in soglasno imenovala kot najboljšo samoupravljalco za letošnje leto v tozdu Ločna, se bo prizadeva-

la upravičiti. To pa pomeni, da se bo tudi v prihodnje kar najbolj trudila dosledno izvajati svoje naloge na delovnem in na področju samoupravljanja. Zaveda se, da en sam človek pri razvijanju samoupravnih odnosov ne more storiti veliko, pa vendarle vidi v odkriti besedi in zdravih osebnih pogledih na skupne cilje ter v osebnem prizadevanju tudi veliko vlogo, ki lahko služi kot motiv mnogim sodelavcem. Zato si bo prizadevala, da bo sama to odgovorno nalogo v celoti opravljala, da bi tako v svojem okolju lahko pozitivno vplivala na zdrave delovne in samoupravne odnose.

MILENA LAPAJNE — TOZD ZALA

Milena Lapajne je bila rojena 12. februarja 1954, v Zali pa je od leta 1970. Je univerzalna likalka, sicer pa zelo aktivna družbenopolitična delavka. Naj naštejemo le nekatere zadolžitve: je predsednica delavskega sveta Zale, je v izvršnem odboru OOS, članica ZK, delegatka v sisu za zaposlovanje... Ob tem ne smemo pozabiti, da je tudi mamička petletnega sina. Uskladi-

Milena Lapajne — tozd Zala.

ti vse te naloge pa ni lahko. Veliko pridnosti in osebnega prizadevanja terja njeno delo doma, v Zali in v širšem družbenopolitičnem življenju. Toda ne zna si predstavljati življenja brez naporov, brez intenzivnega vključevanja v vse oblike dela. In ker dela s tolikšno zavzetostjo, je vedno znova uspešna. „Vesela sem priznanja, ki pa ga sprejemam tudi zato, ker so samoupravni odnosi v naši delovni organizaciji na taki stopnji, da nam je vsem lažje delati. Želim si, da bi tako smelo tudi nadaljevati, predvsem pa, da bi imeli tudi v bodoče dovolj dela in dobre medsebojne odnose.“

MILENA BOGDANOV — TOZD COMMERCE

Milena Bogdanov je v Labodu zaposlena deset let. Šest let je delala v proizvodnji tozda Ločne kot brigadirka, po končani prvi stopnji mariborske visoke tekstilne šole pa se

Milena Bogdanov — tozd Commerce.

je zaposlila v Commercu. Tu že štiri leta dela kor programerkalkulant. To delo zajema koordinacijo med pripravo dela in proizvodnjo v programu PŠ, pa tudi povezava z nabavo je v sklopu tega dela. Skratka, zahtevno in dinamično delo je to, Milena pa ga opravlja zavzeto in marljivo. Že odkar je v našem delovnem okolju, je poznamo kot marljivo, tovariško in nadvse priljubljeno sodelavko. Zato sindikalni organizaciji v Commercu ni bilo

težko priti do pravega predloga za letošnjega najboljšega samoupravljalca. OOS tozda Commerce je namreč kriterijem, ki sicer veljajo za ta izbor, dodala še svoje zahteve. Letošnja akcija je potekala pod geslom, „Delavec-samoupravljalca“. Torej so iz svojega okolja želeli izbrati človeka, ki je v prvi vrsti dober delavec, tovariški in dober samoupravljalca, oziroma aktiven družbenopolitični delavec. Ob tem pa so bila mnenja enotna, da tem zahtevam v celoti ustreza Milena. Njenim občečloveškim odlikam lahko dodamo še to, da je bila že v Ločni v organih upravljanja, da pa je sedaj v Commercu predsednica delavskega sveta, sodelunje v sisu za raziskovanje in je članica OO ZK, pa še bi lahko naštevali. In kaj ji pomeni priznanje? Vesela ga je in ponosna nanj. Pomeni ji veliko spodbudo za nadaljnje delo na strokovnem pa družbenopolitičnem področju, in v najširšem pomenu besede: tudi v naših samoupravnih odnosih sploh.

BOŽO GALIČ — DSSS

Božo Galič je v Labodu enajst let. Delo ga je vodilo že širom po Evropi, delovni čas pa ga veže na noč in dan, na praznik, popoldneve... skratka, kadar ga delo kliče, odpelje svoje sodelavce na službena pota po svetu. Specifičnost šoferskega poklica pa

Božo Galič iz DSSS

tov. Galiča ni odvrnila od aktivnega samoupravnega in družbenopolitičnega življenja. Po svojih močeh se je vanj vključeval in vedno znova dodal svoj kvaliteten delež. Med sodelavci je poznan kot zelo odkritosrčen, resnicoljuben, delaven.

Goji tovariško kritiko, zaveda se da mora v prvi vrsti sam težiti k boljšemu delu, k aktivnemu delovanju v našem družbenopolitičnem življenju. Vse to izkazuje s pravilnim odnosom do svojega zahtevnega dela, ki pa ne zajema le potovanja, temveč tudi redno skrb za vozilo, resno delo v družbenopolitičnih organizacijah in organih upravljanja. Delavci DSSS so ga soglasno izbrali za letošnjega najboljšega samoupravljalca in mu s tem izkazali pozornost in priznanje za njegova prizadevanja.

Skupina gasilk iz Ločne, Commerca in DSSS je zelo vestna pri vajah, ki se jim z lepimi uvrstitvami v ožjem in širšem prostoru tudi obrestujejo. Med zadnjimi dosežki je tudi šesto mesto med sedemindvajsetimi ekipami na tekmovanju za Saleški pokal.

indeksi in njihova vsebina

Primer, s kakršnim se srečujejo v Temenici, bi bilo lahko najti še marsikje drugje v Labodu. Gre namreč za omejitve glede porabe bencina, reklame in podobnega. Indeksi vztrajno rastejo in kršitve hajajo kot kvas, pri tem pa gre vendarle le za minimalne zneske. Na primer: Temenica lahko v celem letošnjem letu porabi za dnevnic 3800 din. Ker pa se bo te dni njihov vzdrževalec udeležil prepotrebne seminarja pri Bagatu v Zadru, ki bo trajal teden dni, bi bil celoten znesek ki ga imajo letos na razpolago za dnevnic, „prekratke“. Poleg tega pa so tudi v Temenici že bila nekatera potrebna potovanja, nekaj jih še bo.

Podobno je bilo z reklamo. Vsa je zbrana v objavi čestitke ob občinskem prazniku. Objave se iz leta v leto draže, znesek pa je iz leta v leto bolj omejen....

Prav zaradi teh kršitev, ki to pravzaprav niti niso (toda službe, ki to spremljajo, vidijo seveda le indekse, ne morejo pa poznati vsebine), se je poslovni odbor v naši delovni organizaciji odločil, da bodo te postavke vodene in usklajene na ravni delovne organizacije. Kljub temu pa vendarle velja strogo spremljati zneske in gibanja, ki naj ne odstopajo od planskih, če to seveda ni nujno. Za ta korak se je poslovni odbor odločil tudi zato, ker imajo po naših tozdih vse več obiskov tujih partnerjev, sredstva za reprezentanco pa so glede na omejitve in predhodno porabo minimalna. Poslovnost in primerni stiki pa zahtevajo svoje. Torej, še vedno in morda celo vse bolj naj velja racionalna poraba na omejenih področjih, toda na pravem mestu in ob pravem času. Ko pa gre za primeren odnos ali za znanje, za potrebne stike, in podobno, se bomo povezali in koordinirali na ravni delovne organizacije.

Zbor delavcev v tozdu Tip—top.

posvet

Zadnje dni v maju smo v Novem mestu organizirali posvet delavcev, ki delajo na obračunih osebnih dohodkov v naših tozdi in DSSS. Vsebina posveta in teme so bile naslednje: Normativna ureditev delitve osebnih dohodkov v naši delovni organizaciji (z vprašanji in odgovori sodne prakse). Velja metodologija za obračun proizvodnih in režijskih delavcev, Dogovor o urešničenju družbene usmeritve razporejanja dohodka v za-

dnjih letih in Evidentiranje osebnih dohodkov v knjigovodstvu tozda.

Udeleženci posveta smo bili enotnega mnenja, da so taka delovna srečanja potrebna, ker je to področje dela, ki je neposredno povezano s proizvodnjo, dohodkom in z delavci. Prav tako je bilo enotno mnenje o tem, da je potrebno sprotno dopolnilno izobraževanje delavcev, ki obračunavajo osebne dohodke, in pa, da je nujno dopolniti samoupravne splošne akte s področja delitve dohodka, čistega dohodka in osebnih dohodkov. Tudi na našem posvetu smo govorili o tem, da je nujno dograditi sistem nagrajevanja po delu za proizvodna in režijska dela. V zaključkih našega posveta je tudi točka, ki pravi, da je potrebno poenotiti tehniko obračuna po naših tozdi.

S. K.

kolonija na morju

Tudi letos bodo otroci naših delavk lahko letovali v Labodovem taboru. Toda z razliko od prejšnjih let bo letos vsa organizacija potekala prek Rdečega križa v Novem mestu. Za ta korak smo se odločili, ker bo s tem zadoščeno vsem kriterijem, ki jih organiziranje letovanj otrok zahteva. V letih nazaj smo se vsi skupaj sicer kar najbolj potrudili in omogočili našim najmlajšim prijeten oddih v Srmoljah in lani v Trenti, hrana je bila nadvse pohvalna, pedagoški kader tudi izbran.

Letos pa smo v Srmoljah kadrovsko okrnjeni, saj je odšla delavka, ki je skrbela za kuhinjo, in tako so naše možnosti mnogo manjše. Rdeči križ, ki že leta bdi nad mladinskim okrevališčem in letoviščem na Debelem rtiču, pa ima zagotovljen ves potreben kader in tudi prostore.

Tako bodo letos otroci naših delavk preživeli deset dni na morju. Kriteriji za izbor otrok so bili enaki lanskim in po tozdi so že predlagali predvideno število otrok. Le-ti se bodo 30. julija zbrali v Novem mestu, od tu pa se bodo odpeljali na Debeli rtič. Prijetne počitnice jim želimo!

IZ OTROŠKIH UST

Na naših taborih je bilo slišati polno smešnic, ki so jih otroci izustili kar mimogrede. Nekaj smo jih že zapisali, ostalo pa jih je še veliko. Ena je iz tabora na Srmoljah:

Otroci so bili navdušeni nad čokoladnim pudgom, zato so ga vedno pričakovali kot poslastico. „Kaj bo danes za priboljšek?“ so spraševali kuharico. „Kompot,“ jim je odgovorila. „Ga boste pili?“ „Bomo,“ je rekel Franci, „če bo čokoladen.“

Druga pa iz Trente.

Tovariško Jožico je prišel obiskat prijatelj, otroci pa so želeli vedeti, ali je to njen fant. Da bi jih potolažila, je rekla, da so tu vsi njeni fantje. Danili pa ni bilo prav, zato je na glas rekla, da vsi pa že ne, kajti eden je tudi njen. Kdo, pa ni hotela povedati.

naši bodoči sodelavci

Štipendisti naše delovne organizacije so se konec letošnjega šolskega leta prvič zbrali skupaj v Novem mestu. Povabilu kadrovske službe so se odzvali v veliki večini, zaradi šolskih obveznosti pa so manjkali le štipendisti Delte. Za te pa tako velja, da imajo s tozdom tesne stike in da je sodelovanje živo. Upajmo, da bodo uspeli priti na naslednje srečanje, ki naj bi bilo že jeseni.

Skupno število vseh štipendistov v Labodu je 32. Številka je precej višja od preteklih let, še vedno pa mnogo prenizka za dvatisočlanski kolektiv, kot je v uvodu poudarila tov. Nenadičeva. Sicer pa lahko rečemo, da štipendistom posvečamo precej pozornosti, da skušamo negovati tudi stike s šolami, v katerih rastejo naši bodoči kadri. Izkušnje pa so od okolja do okolja različne,

kar je razumljivo glede na prostor, saj se samo konfekcionarji šolajo na treh različnih šolah, v Sevnici, Ljubljani in Kranju.

Sestanek je, kljub temu da so se zbrali prvič, potekal živahno. Po predstavitvi delovne organizacije in tozdov ter po ogledu proizvodnje v Ločni so naši štipendisti povedali nekaj o svojih izkušnjah glede šolanja, poteka proizvodnega dela, materialnih pogojev za šolo in podobno. Skupno mnenje je bilo, da v konfekcijski usmeritvi manjka praktičnega dela, saj ga prvi letnik nima, drugi letnik pa le osem ur. Večina naših štipendistk je v triletni šoli, torej bodo v tretjem letniku pridobile le še nekaj praktičnega znanja, v zadnjem letniku je največ 12 ur praktičnega pouka. Dekleta tarnajo, da je to premalo. Če ob tem tudi proizvodnemu delu ni bilo posvečene prave pozornosti, bi bili rezultati še slabši. Dekleta so povedala tudi to, da ne opravljajo proizvodnega dela oziroma delovne prakse v tozdu, ki jih štipendira, ampak jim šola odreja delovna okolja. Tako nimajo pravih stikov s kolektivom, kateremu bodo že kaj kmalu povsem pripadale.

Sicer pa so dekleta, ki so proizvodno delo opravljala v naših tozdih, v veliki večini zadovoljna. Pripombe so bile na posamezna okolja, in še to le za določena obdobja, ko smo bili kadrovsko tako slabo zasedeni, da se posameznik ni mogel ukvarjati samo z dijakinjami. V takih primerih so posamezna dekleta izbirala gumb ali kaj podobnega, to pa jih ni moglo zadovoljiti, oziroma jim potešiti želje po znanju. Zelo pohvalno so se o delovnem okolju in prizadevanjih izrekle štipendistke tozda Tip-top. Tov. Nenadičeva je pojasnila, da si prizadevamo omogočiti našim štipendistom seznanitev z delovnim kolektivom tudi prek organiziranja delovne prakse, kar počasi le uspevamo doseči.

Ker pa od naših bodočih delavk ne pričakujemo le strokovnega dela, temveč želimo dobiti tudi dobre samoupravljavce, je beseda stekla tudi v tej smeri. O predmetu samoupravljanja in marksizma ter o uveljavljanju samoupravnih odnosov v šolah so dekleta precej razpravljala. Pri vseh predmetih pa je viden dokajšen razkorak ob prehodu v srednjo šolo.

Poleg štipendistov na konfekcijskih srednjih šolah imamo

tudi nekaj štipendistov na ekonomski srednji šoli ter nekaj na visokih šolah, predvsem na ekonomski fakulteti.

Vsi prisotni so pozdravili pobudo za srečanja štipendistov na ravni delovne organizacije. Dogovorili so se, da bi bilo naslednje srečanje v enem od naših proizvodnih tozdov, da bi tako spoznali postopoma vsa naša delovna okolja, hkrati pa ob vstopu v novo šolsko leto pridobili nekaj novih spodbud za kvalitetno delo.

kaj mi pomeni štipendija

Ob srečanju štipendistov Laboda je stekla kratka anketa o tem, kolikšen delež stroškov pokriva štipendija, kaj mladim pomeni štipendija, ali je ta osnovni vir, ki jim omogoča študij, šolanje, ali je posameznik iskal štipendijo zato, da si zagotovi zaposlitev. Vprašali pa smo tudi po motivu, ki je posameznika navedel v določeno smer šolanja.

SIMONA ŠTOKAR

„Sem štipendistka Libne, šolam pa se za konfekcionarja 2. Sedaj končujem drugi letnik, dobivam pa 4500 din štipendije. Živim v internatu v Sevnici, kamor hodim tudi v šolo. Internat plačujem 4200 dinarjev, tako morajo starši še veliko prispevati za učbenike,

obleko in podobno. V to šolo sem se vpisala iz veselja do poklica šivilje.“

AGATA SEDEJ

„Doma sem iz Idrije, v šolo pa hodim v Kranju. Končujem prvi letnik srednje tekstilne šole. Štipendije imam 3750 dinarjev, internat pa plačujem 4000 din. Proizvodno delo sem opravljala v Gorenjskih oblačilih, kjer smo šivali le nekaj malega in manj zahtevnega. Seveda si želim, da bi se seznanila s kolektivom Zale. Upam, da bom prihodnjo delovno prakso že lahko opravljala v Zali.“

FANI KUNAVER

Skupaj s šošolkama Alenko Mikuš in Barbaro Žnidarič smo vse štipendistke Tip-Topa. Le dve sta opravljali proizvodno delo v tem delovnem okolju in imata lepše izkušnje. Fani, ki končuje drugi letnik šole v Ljubljani, ima 3450 dinarjev štipendije. Stanuje doma, v šolo se vozi dvajset kilometrov daleč. Štipendija ji veliko pomeni, saj se brez nje ne bi mogla šolati. Šola jo zelo veseli in želi se izobraževati najmanj do tehnika. Ne zanika pa niti tega, da se je sprva za to šolo odločila tudi zaradi štipendije.

ANČI GERDIN

Tudi Anči končuje drugi letnik ljubljanske šole za konfekcionarje. Je štipendistka tozda Temenica. Štipendije dobiva 3400 din. za podnajemniško sobo, ki je izven Ljubljane, pa plačuje 1500 dinarjev. Tudi Anči ni mogla — zaradi šolskega programa — opraviti proizvodno delo v Temenici, in tako same proizvodnje ne

pozna kaj dosti. Za šolo se je odločila, ker jo šivanje veseli.

MILENA FURLAN in ZDENKA GORENC

Zdenka končuje drugi letnik ekonomske fakultete. Za štipendijo je zaprosila predvsem zato, da bi si zagotovila delovno mesto, seveda pa ji 4600 din tudi veliko pomeni. Letos ima povprečje učnega uspeha nekoliko nižje od lanskega, zato bo tudi štipendija manjša. 2600 din plačuje za sobo, kuha si deloma sama, včasih pa kosi v študentski menzi. Milena končuje študij ekonomije, ima 3800 din štipendije, kar zadošča za dobro tretjino najnujnejših stroškov. Kuha si sama, tudi sicer živi skromno. Brez štipendije ne bi mogla študirati.

povezovanje

Tozda Ločna in Osnovna šola Janeza Trdine iz Stopič sodelujeta že več let. O raznih oblikah te povezave smo že poročali, tokrat pa je sodelovanje zaživelo še v novi smeri. Na letni izlet zaposlenih na šoli so na pot po Pomurju povabili tudi delavce iz Ločne. Seveda je bilo število omejeno, zato smo se v Ločni odločili, da se izleta udeležijo člani DITTI. Tako se nas je osem članov ločenskega kolektiva pridružilo kolektivu šole Janeza Trdine in odpeljali smo se na dvodnevni izlet po Pomurju.

Ker pa konfekcionarji ne moremo mimo sorodnih tovarn, smo obiskali Muro, kjer so nas prijazno sprejeli in smo se pogovorili o našem delu. Pot smo se peljala še naprej do Moravc in k pomurskim lončarjem. Kljub naporni poti ob koncu dneva nismo zaspali. Nasprotno, pozno v noč smo plesali in uživali gostoljubnost pomurskih ljudi.

Naslednji dan smo si ogledali vinsko klet v Ormožu, nato pa smo vsi skupaj obiskali (na prijazno povabilo direktorice in ostalih odgovornih) kolektiv naše Delte. Ogledali smo si proizvodnjo in pokramljali ob kavi. Čakal nas je še ogled ptujskega gradu, na poti domov pa še Krapine.

Za nami je zelo lep izlet po (nam še vedno premalo znani) pomurski pokrajini, po delu štajerske in Hrvaške. Zanimivi so bili kraji, zanimiva srečanja z ljudmi, prijetna družba kolektiva Osnovne šole Janeza Trdine; skratka, bilo je lepo!

MOJCA MOHAR
TOZD LOČNA

Skupen posnetek naših štipendistk, ki so se udeležile sestanka v Novem mestu.

indeksi in njihova vsebina

Zbor delavcev v tozdu Tip—top.

posvet

Primer, s kakršnim se srečujejo v Temenici, bi bilo lahko najti še marsikje drugje v Labodu. Gre namreč za omejitve glede porabe bencina, reklame in podobnega. Indeksi vztrajno rastejo in kršitve hajajo kot kvas, pri tem pa gre vendarle le za minimalne zneske. Na primer: Temenica lahko v celem letošnjem letu porabi za dnevnic 3800 din. Ker pa se bo te dni njihov vzdrževalec udeležil prepotrebne seminarja pri Bagatu v Zadru, ki bo trajal teden dni, bi bil celoten znesek ki ga imajo letos na razpolago za dnevnic, „prekratke“. Poleg tega pa so tudi v Temenici že bila nekatera potrebna potoovanja, nekaj jih še bo.

Podobno je bilo z reklamo. Vsa je zbrana v objavi čestitke ob občinskem prazniku. Objave se iz leta v leto draže, znesek je iz leta v leto bolj omejen....

Prav zaradi teh kršitev, ki to pravzaprav niti niso (toda službe, ki to spremljajo, vidijo seveda le indekse, ne morejo pa poznati vsebine), se je poslovni odbor v naši delovni organizaciji odločil, da bodo te postavke vodene in usklajene na ravni delovne organizacije. Kljub temu pa vendarle velja strogo spremljati zneske in gibanja, ki naj ne odstopajo od planskih, če to seveda ni nujno. Za ta korak se je poslovni odbor odločil tudi zato, ker imajo po naših tozdi vse več obiskov tujih partnerjev, sredstva za reprezentanco pa so glede na omejitve in predhodno porabo minimalna. Poslovnost in primerni stiki pa zahtevajo svoje. Torej, še vedno in morda celo vse bolj naj velja racionalna poraba na omejenih področjih, toda na pravem mestu in ob pravem času. Ko pa gre za primeren odnos ali za znanje, za potrebne stike, in podobno, se bomo povezali in koordinirali na ravni delovne organizacije.

Zadnje dni v maju smo v Novem mestu organizirali posvet delavcev, ki delajo na obračunih osebnih dohodkov v naših tozdi in DSSS. Vsebina posveta in teme so bile naslednje: Normativna ureditev delitve osebnih dohodkov v naši delovni organizaciji (z vprašanji in odgovori sodne prakse). Velja metodologija za obračun proizvodnih in režijskih delavcev, Dogovor o urensičevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v za-

dnjih letih in Evidentiranje osebnih dohodkov v knjigovodstvu tozda.

Udeleženci posveta smo bili enotnega mnenja, da so taka delovna srečanja potrebna, ker je to področje dela, ki je neposredno povezano s proizvodnjo, dohodkom in z delavci. Prav tako je bilo enotno mnenje o tem, da je potrebno sprotno dopolnilno izobraževanje delavcev, ki obračunavajo osebne dohodke, in pa, da je nujno dopolniti samoupravne splošne akte s področja delitve dohodka, čistega dohodka in osebnih dohodkov. Tudi na našem posvetu smo govorili o tem, da je nujno dograditi sistem nagrajevanja po delu za proizvodna in režijska dela. V zaključkih našega posveta je tudi točka, ki pravi, da je potrebno poenotiti tehniko obračuna po naših tozdi.

S. K.

kolonija na morju

Tudi letos bodo otroci naših delavk lahko letovali v Labodovem taboru. Toda z razliko od prejšnjih let bo letos vsa organizacija potekala prek Rdečega križa v Novem mestu. Za ta korak smo se odločili, ker bo s tem zadoščeno vsem kriterijem, ki jih organiziranje letovanj otrok zahteva. V letih nazaj smo se vsi skupaj sicer kar najbolj potrudili in omogočili našim najmlajšim prijateljem oddih v Sromljah in lani v Trenti, hrana je bila nadvse pohvalna, pedagoški kader tudi izbran.

Letos pa smo v Sromljah kadrovske okrnjeni, saj je odšla delavka, ki je skrbela za kuhinjo, in tako so naše možnosti mnogo manjše. Rdeči križ, ki že leta bdi nad mladinskim okrevališčem in letoviščem na Debelem rtiču, pa ima zagotovljen ves potreben kader in tudi prostore.

Tako bodo letos otroci naših delavk preživeli deset dni na morju. Kriteriji za izbor otrok so bili enaki lanskim in po tozdi so že predlagali predvideno število otrok. Le-ti se bodo 30. julija zbrali v Novem mestu, od tu pa se bodo odpeljali na Debeli rtič. Prijetne počitnice jim želimo!

IZ OTROŠKIH UST

Na naših taborih je bilo slišati polno smešnic, ki so jih otroci izustili kar mimogrede. Nekaj smo jih že zapisali, ostalo pa jih je še veliko. Ena je iz tabora na Sromljah:

Otroci so bili navdušeni nad čokoladnim pudingom, zato so ga vedno pričakovali kot poslastico. „Kaj bo danes za priboljšek?“ so spraševali kuharico. „Kompot,“ jim je odgovorila. „Ga boste pili?“ „Bomo,“ je rekel Franci, „če bo čokoladen.“

Druga pa iz Trente.

Tovarišico Jožico je prišel obiskat prijatelj, otroci pa so želeli vedeti, ali je to njen fant. Da bi jih potolažila, je rekla, da so tu vsi njeni fantje. Dnili pa ni bilo prav, zato je na glas rekla, da vsi pa že ne, kajti eden je tudi njen. Kdo, pa ni hotela povedati.

naši bodoči sodelavci

Štipendisti naše delovne organizacije so se konec letošnjega šolskega leta prvič zbrali skupaj v Novem mestu. Povabilu kadrovske službe so se odzvali v veliki večini, zaradi šolskih obveznosti pa so manjkali le štipendisti Delte. Za te pa tako velja, da imajo s tozdom tesne stike in da je sodelovanje živo. Upajmo, da bodo uspeli priti na naslednje srečanje, ki naj bi bilo že jeseni.

Skupno število vseh štipendistov v Labodu je 32. Številka je precej višja od preteklih let, še vedno pa mnogo prenizka za dvatisočlanski kolektiv, kot je v uvodu poudarila tov. Nenadičeva. Sicer pa lahko rečemo, da štipendistom posvečamo precej pozornosti, da skušamo negovati tudi stike s šolami, v katerih rastejo naši bodoči kadri. Izkušnje pa so od okolja do okolja različne,

kar je razumljivo glede na prostor, saj se samo konfekcionarji šolajo na treh različnih šolah, v Sevnici, Ljubljani in Kranju.

Sestanek je, kljub temu da so se zbrali prvič, potekal živahno. Po predstavitvi delovne organizacije in tozdov ter po ogledu proizvodnje v Ločni so naši štipendisti povedali nekaj o svojih izkušnjah glede šolanja, poteka proizvodnega dela, materialnih pogojev za šolo in podobno. Skupno mnenje je bilo, da v konfekcijski usmeritvi manjka praktičnega dela, saj ga prvi letnik nima, drugi letnik pa le osem ur. Večina naših štipendistk je v triletni šoli, torej bodo v tretjem letniku pridobile le še nekaj praktičnega znanja, v zadnjem letniku je največ 12 ur praktičnega pouka. Dekleta tarnajo, da je to premalo. Če ob tem tudi proizvodnemu delu ni bilo posvečene prave pozornosti, bi bili rezultati še slabši. Dekleta so povedala tudi to, da ne opravljajo proizvodnega dela oziroma delovne prakse v tozdu, ki jih štipendira, ampak jim šola odreja delovna okolja. Tako nimajo pravih stikov s kolektivom, kateremu bodo že kaj kmalu povsem pripadale.

Sicer pa so dekleta, ki so proizvodno delo opravljala v naših tozdih, v veliki večini zadovoljna. Pripombe so bile na posamezna okolja, in še to le za določena obdobja, ko smo bili kadrovsko tako slabo zasedeni, da se posameznik ni mogel ukvarjati samo z dijakinjami. V takih primerih so posamezna dekleta izbirala gumb ali kaj podobnega, to pa jih ni moglo zadovoljiti, oziroma jim potešiti želje po znanju. Zelo pohvalno so se o delovnem okolju in prizadevanjih izrekle štipendistke tozda Tip-top. Tov. Nenadičeva je pojasnila, da si prizadevamo omogočiti našim štipendistom seznanitev z delovnim kolektivom tudi prek organiziranja delovne prakse, kar počasi le uspevamo doseči.

Ker pa od naših bodočih delavk ne pričakujemo le strokovnega dela, temveč želimo dobiti tudi dobre samoupravljalce, je beseda stekla tudi v tej smeri. O predmetu samoupravljanja in marksizma ter o uveljavljanju samoupravnih odnosov v šolah so dekleta precej razpravljala. Pri vseh predmetih pa je viden dokajšen razkorak ob prehodu v srednjo šolo.

Poleg štipendistov na konfekcijskih srednjih šolah imamo

tudi nekaj štipendistov na ekonomski srednji šoli ter nekaj na visokih šolah, predvsem na ekonomski fakulteti.

Vsi prisotni so pozdravili pobudo za srečanja štipendistov na ravni delovne organizacije. Dogovorili so se, da bi bilo naslednje srečanje v enem od naših proizvodnih tozdov, da bi tako spoznali postopoma vsa naša delovna okolja, hkrati pa ob vstopu v novo šolsko leto pridobili nekaj novih spodbud za kvalitetno delo.

kaj mi pomeni štipendija

Ob srečanju štipendistov Laboda je stekla kratka anketa o tem, kolikšen delež stroškov pokriva štipendija, kaj mladim pomeni štipendija, ali je ta osnovni vir, ki jim omogoča študij, šolanje, ali je posameznik iskal štipendijo zato, da si zagotovi zaposlitev. Vprašali pa smo tudi po motivu, ki je posameznika navedel v določeno smer šolanja.

SIMONA ŠTOKAR

„Sem štipendistka Libne, šolam pa se za konfekcionarja 2. Sedaj končujem drugi letnik, dobivam pa 4500 din štipendije. Živim v internatu v Sevnici, kamor hodim tudi v šolo. Internat plačujem 4200 dinarjev, tako morajo starši še veliko prispevati za učbenike,

obleko in podobno. V to šolo sem se vpisala iz veselja do poklica šivilje.“

AGATA SEDEJ

„Doma sem iz Idrije, v šolo pa hodim v Kranju. Končujem prvi letnik srednje tekstilne šole. Štipendije imam 3750 dinarjev, internat pa plačujem 4000 din. Proizvodno delo sem opravljala v Gorenjskih oblačilih, kjer smo šivali le nekaj malega in manj zahtevnega. Seveda si želim, da bi se seznanila s kolektivom Zale. Upam, da bom prihodnjo delovno prakso že lahko opravljala v Zali.“

FANI KUNAVER

Skupaj s šošolkama Alenko Mikuš in Barbaro Žnidarič smo vse štipendistke Tip-Topa. Le dve sta opravljali proizvodno delo v tem delovnem okolju in imata lepše izkušnje. Fani, ki končuje drugi letnik šole v Ljubljani, ima 3450 dinarjev štipendije. Stanuje doma, v šolo se vozi dvajset kilometrov daleč. Štipendija ji veliko pomeni, saj se brez nje ne bi mogla šolati. Šola jo zelo veseli in želi se izobraževati najmanj do tehnika. Ne zanika pa niti tega, da se je sprva za to šolo odločila tudi zaradi štipendije.

ANČI GERDIN

Tudi Anči končuje drugi letnik ljubljanske šole za konfekcionarje. Je štipendistka tozda Temenica. Štipendije dobiva 3400 din, za podnajemniško sobo, ki je izven Ljubljane, pa plačuje 1500 dinarjev. Tudi Anči ni mogla — zaradi šolskega programa — opraviti proizvodno delo v Temenici, in tako same proizvodnje ne

pozna kaj dosti. Za šolo se je odločila, ker jo šivanje veseli.

MILENA FURLAN in ZDENKA GORENC

Zdenka končuje drugi letnik ekonomske fakultete. Za štipendijo je zaprosila predvsem zato, da bi si zagotovila delovno mesto, seveda pa ji 4600 din tudi veliko pomeni. Letos ima povprečje učnega uspeha nekoliko nižje od lanskega, zato bo tudi štipendija manjša. 2600 din plačuje za sobo, kuha si deloma sama, včasih pa kosi v študentski menzi. Milena končuje študij ekonomije, ima 3800 din štipendije, kar zadošča za dobro tretjino najnujnejših stroškov. Kuha si sama, tudi sicer živi skromno. Brez štipendije ne bi mogla študirati.

povezovanje

Tozda Ločna in Osnovna šola Janeza Trdina iz Stopič sodelujeta že več let. O raznih oblikah te povezave smo že poročali, tokrat pa je sodelovanje zaživel še v novi smeri. Na letni izlet zaposlenih na šoli so na pot po Pomurju povabili tudi delavce iz Ločne. Seveda je bilo število omejeno, zato smo se v Ločni odločili, da se izleta udeležijo člani DITTI. Tako se nas je osem članov ločenskega kolektiva pridružilo kolektivu šole Janeza Trdine in odpeljali smo se na dvodnevni izlet po Pomurju.

Ker pa konfekcionarji ne moremo mimo sorodnih tovarn, smo obiskali Muro, kjer so nas prijazno sprejeli in smo se pogovorili o našem delu. Poti nas je peljala še naprej do Moravc in k pomurskim lončarjem. Kljub naporni poti ob koncu dneva nismo zaspali. Nasprotno, pozno v noč smo plesali in uživali gostoljubnost pomurskih ljudi.

Naslednji dan smo si ogledali vinsko klet v Ormožu, nato pa smo vsi skupaj obiskali (na prijazno povabilo direktorice in ostalih odgovornih) kolektiv naše Delte. Ogledali smo si proizvodnjo in pokramljali ob kavi. Čakal nas je še ogled pujskega gradu, na poti domov pa še Krapine.

Za nami je zelo lep izlet po (nam še vedno premalo znani) pomurski pokrajini, po delu štajerske in hrvaške. Zanimivi so bili kraji, zanimiva srečanja z ljudmi, prijetna družba kolektiva Osnovne šole Janeza Trdine; skratka, bilo je lepo!

MOJCA MOHAR
TOZD LOČNA

Skupen posnetek naših štipendistk, ki so se udeležile sestanka v Novem mestu.

najšte- vilnejša udeležba

Zbrali smo se na železniški postaji v Novem mestu. Vlak je imel odhod že pred peto uro. Naj poveva, da smo odšli na pot na Golico kar v dveh skupinah — prva se je odpeljala z vlakom, druga pa je odšla uro za nami z minibusom izpred Laboda. Z vlakom je bila vožnja prijetna. Otroci, bilo jih je devet, so se zbrali pri „Kumeju“, kot smo krstili tovariša Kuma. Obljubil jim je, da jih bo vodil in čuval.

Vožnja do Ljubljane je v veselem razpoloženju hitro minila. Med glasnimi veseljaki je bil izjema le Tomo, ki je vso pot do Ljubljane prespal. Pred odhodom gorenjskega vlaka smo se v restavraciji še malo okrepčali, nato pa smo že hiteli proti hribom. Kume nam je med vožnjo razkazoval in nas poučeval o naših gorah in vrhovih, ki so se v jutranjem soncu lepo videli.

Na Jesenicah sta nas čakala Božo in Marica. Zrinili smo se v minibus in se odpeljali do koče na Planini pod Golico, kjer so nas čakali člani druge skupine. Ko smo bili končno vsi zbrani, smo ugotovili, da nas je štiri-deset. Torej se je letošnje poti na Golico udeležilo največ izletnikov in je izlet najštevilnejši med Labodovimi izleti v hribe. Med nami je bilo tudi veliko takih, ki so se prvič podali v hribe.

Krenili smo počasi, toda pogumno. Pred nami je bila dolga in lepa pot. Čudoviti travniki so bili prepolni narcis in na daleč so se zdeli kot mehki snežni oblaki. Ko smo dolino že pustili za seboj, smo zagledali našo prvo postojanko, ki pa je bila še zelo visoko. Zakorakali smo v gozd. Otroci so bili ves čas na čelu kolone, saj so bili, kot vedno, neutrudljivi. Celo Tomo, ki je vodil kolono, je moral krepko razpogniti korak, da jih je dohajal in da otroci ne bi zašli s prave poti. Med potjo ni manjkalo ne

pesmi ne vicev ne smeha in zato je hitro minila.

Pri prvi postojanki smo se ponovno malce okrepčali in že krenili naprej. Gozda ni bilo več, treba pa se je bilo spoprijeti s strmino in močnim vetrom. Posamezni sunki vetra so bili tako močni, da smo se celo zbal, saj se je zdelo, kot da nas hoče dvigniti. Iz nahrbtnika smo potegnili toplejša oblačila, da bi bili kos ledenemu vetru. Kljub vsemu pa smo vsi prikorkali na sam vrh Golice.

Odpiral se nam je lep pogled na Julijske alpe, na Triglav in na številne druge vrhove. Tik pod nami je bila tudi avstrijska stran s svojimi kraji, med katerimi se je svetila Drava. Bili smo na višini 1835 metrov. Naredili smo nekaj posnetkov za naš planinski arhiv in že smo se morali odpraviti nazaj v dolino.

Da bi otroke obdržali skupaj, jim je Kume pokazal, kako se sestopa v navezi; kar pa bi koristilo še marsikomu.

Sestop je bil precej hitrejši in lažji. Nazajgrede smo se ustavili tudi na kmetiji, ki neguje kmečki turizem. Tu smo se okrepčali z juho in krofi, vse to pa smo pridno zalili z vinom. Čas je v veselem razpoloženju hitro minil in že smo bili zopet na železniški postaji Jesenice. Tudi ta del poti nazaj smo kar se da veselo preživeli, zato bi priporočili vsakomur, da se nam pridruži.

Poveva naj, da sta bili tokrat med nami tudi naša Anica Štrumbelj iz kuhinje, ki je tik pred petdesetim letom, pa je kljub temu pogumno hitela na vrh in ga tudi brez napora osvojila ter sestra Vera, ki nas je pridno masirala, blažila bolečine z mažami in nas bodrila.

Torej zares ni razloga, da se nam ne bi pridružili drugi še vi!

RAJNA IN VERA

Pred nami so kolektivni dopusti. Želimo vam, da bi svoje proste dni kar najlepše preživeli, se odpočili in naužili svežega zraka ter se nato zdravi in čili vrnili v svoje delovno okolje!

Uredništvo

priznanje

Mestna zveza mladine iz Ljubljane je ob tridesetletnici svojega delovanja podelila spominsko priznanje za dolgotrno neprecenljivo delo in prispevek k razvijanju skrbi za otroke tudi tovarišici Ani—Mariji Gašperič iz tozda Tip—top.

izlet

Koletiv tozda Libna je šel konec maja na sindikalni izlet. Najprej smo si ogledali spominski park v Trebči, nato pa še Trakovščan. Za tem nas je pot peljala v Ptuj. Poleg gradu in vinske kleti ter zgodovinskih znamenitosti tega našega mesta — muzeja, smo si delavci Libne ogledali tudi proizvodnjo v Delti, zaključek svojega izleta pa smo imeli v Deltini jedilnici.

Udeležba je bila zadovoljiva.

J. S.

klimatsko zdravljenje

IO sindikata v Libni je potrdil klimatsko zdravljenje za štiri delavce. Sprva so poverjeniki pripravili več predlogov, nato so se odločili za štiri delavce, ki so najpotrebnejši zdravljenja v toplinah.

Ob 13. juliju dnevu šoferjev, čestitamo vsem šoferjem in jim želimo srečno pot. Posnetek je nastal na lanskem prazničnem srečanju Labodovih šoferjev na Sromljah.